

فرماندهی کل قوا

ستاد کل نیروهای مسلح

شماره: ۳۶۱۰/۱۱۴۱/۱۵۸

تاریخ: ۱۳۹۸/۱/۶

پیوست: دارد

از: ستاد کل نیروهای مسلح - حقوقی و امور مجلس نیروهای مسلح

به: گیرندگان محترم زیر

موضوع: دستورالعمل نحوه جلب و احضار فرماندهان و مسئولین نیروهای مسلح

استنکاف کردن چیزی یعنی از آن که استوار گردد موجب تناهی آن می شود.

سید امام جواد (علیه السلام)

سلام علیکم با صلوات بر محمد (ص) و آل محمد (ص)

با احترام؛

دستورالعمل نحوه احضار و جلب فرماندهان و مسئولین نیروهای مسلح که در اجرای تبصره «۱» ماده ۶۱۵ قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۸، مجلس شورای اسلامی مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفته و در ۲۱ ماده و «۱۴» تبصره به تصویب مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا رسیده است، به عنوان جایگزین دستورالعمل مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۱ جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

سرلشکر پاسدار محمد باقری

از طرف: معاون هماهنگ کننده ستاد کل نیروهای مسلح

سرلشکر پاسدار خلبان علی عبداللّی

گیرندگان:

- ۱- فرمانده محترم قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیاء (ص) جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۲- فرمانده محترم کل آجا جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۳- فرمانده محترم کل سپاه جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۴- وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۵- فرمانده محترم ناجا جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۶- ریاست محترم دفتر عقیدتی سیاسی فرماندهی معظم کل قوا جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۷- ریاست محترم دفتر سیاستگذاری و نظارت راهبردی حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۸- معاونت محترم طرح و برنامه و بودجه ستاد کل نیروهای مسلح جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۹- سازمان حفاظت اطلاعات ستاد کل ق.م. جهت استحضار و اقدام لازم.
- ۱۰- مرکز عملیات و خدمات نیرو انسانی جهت استحضار و اقدام لازم.

رونوشت:

- ۱- ریاست محترم دفتر فرماندهی معظم کل قوا جهت استحضار.
- ۲- رئیس محترم سازمان قضایی نیروهای مسلح جهت استحضار و اقدام لازم.

۱۳۳
۵۶/۱
تاریخ: ۱۳۹۸/۱/۶

۳۲۰ (۳۲۰) تهیه شده در ستاد کل قوا

۱۳/۱/۱

دستور العمل نحوه اجتناب و طلب فرماندهان و مسئولان

نیروهای مسلح

(موضوع تبصره ماده ۶۸ قانون آیین دادرسی کیفری (جرایم نیروهای مسلح) مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۳)

حقوقی و امور مجلس ن. م

الف - مقدمه:

تبصره «۱» ماده ۶۱۵ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ اشعار می‌دارد:
«نحوه احضار و جلب فرماندهان و مسئولان نیروهای مسلح بر اساس دستورالعملی است که به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.»

ب- هدف:

حفظ اقتدار فرماندهان، مدیران و مسئولان با توجه به حساسیت شغلی و رعایت ثنئون آن‌ها.

ج- منظور:

ایجاد هماهنگی و تعیین روش مناسب برای اجرای تدابیر مقام معظم فرماندهی کل قوا در رابطه با احضار و جلب فرماندهان، مدیران و مسئولان نیروهای مسلح و اجرای تبصره «۱» ماده ۶۱۵ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴

د- اختصارات:

در این دستورالعمل، واژه‌های اختصاری زیر در مفاهیم مشروح مربوط، به کار می‌رود:

(الف) ستاد کل: «ستاد کل نیروهای مسلح».

(ب) ودجا: «وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح».

(پ) سازمان قضایی: «سازمان قضایی نیروهای مسلح».

(ت) آ.د.ک: «قانون آیین دادرسی کیفری».

(ث) دفتر ویژه: «اداره کل تحقیقات ویژه سازمان قضایی».

(ج) حقوقی: «حقوقی و امور مجلس ستاد کل نیروهای مسلح».

ه- اجراء:

ماده ۱ - هرگونه احضار و جلب فرماندهان و مسئولان مذکور در ماده «۲» این دستورالعمل، از طریق «دفتر ویژه» انجام می‌شود.

ماده ۲ - فرماندهان و مسئولان مشمول دستورالعمل عبارتند از:

(الف) شاغلان در محل‌های سرلشکری و بالاتر.

(ب) وزیر دفاع، جانشین، معاونان و رؤسای سازمان‌های وابسته ودجا.

(پ) فرماندهان تیپ‌های مستقل و رده‌های همتراز آنها.

(ت) فرماندهان انتظامی استان‌ها و فرماندهان سپاه‌های استانی و رده‌های همتراز آنها.

(ب) کارکنان نظامی و انتظامی با درجه سرتیپی و بالاتر.

تبصره ۱: بازنشستگان و منتقلین در اموری که در زمان خدمتشان مشمول دستورالعمل بوده‌اند، مشمول دستورالعمل خواهند بود.

تبصره ۲: جلب اشخاص مذکور به عنوان شاهد یا مطلع بنا رعایت شرایط قانونی، مشمول این دستورالعمل می باشد، لکن احضار آنها به عنوان شاهد یا مطلع برابر مقررات بصورت محرمانه با موافقت رئیس سازمان قضایی از طریق فرمانده مربوط انجام می شود.

تبصره ۳: مقاماتی (فرماندهان و مسئولان) که با توجه به نوع کار، میزان مسئولیت، اختیارات و محل سازمانی با مقامات مندرج در این ماده برابر باشد، مقامات همتراز نامیده می شود.

تبصره ۴: شمول این دستورالعمل بر مقامات مذکور «بجز بندت» در صورتی است که در نیروهای مسلح خدمت کنند، همچنین رسیدگی به جرایم ارتكابی قبل از مسئولیت و جایگاه که در زمان اشتغال رسیدگی می شود، مشمول این دستورالعمل است.

ماده ۳- درخواست مجوز احضار یا جلب مقامات موضوع ماده «۲» این دستورالعمل به عنوان متهم از سوی مقام قضایی رسیدگی کننده در دادسرا با موافقت دادستان مربوط به همراه گزارش پرونده و دلایل احضار و جلب از طریق دفتر ویژه انجام می شود.

ماده ۴- کلیه مراجع قضایی موظفند درخواست مجوز احضار یا جلب مشمولین موضوع ماده «۲» این دستورالعمل، را به همراه گزارش پرونده و علت احضار یا جلب به سازمان قضایی در تهران ارسال کنند.

ماده ۵- سازمان قضایی به منظور تکمیل پرونده و قبل از تقاضای احضار یا جلب فرماندهان، با رعایت طبقه بندی، نظریه یا توضیحات آنان را از طریق مکاتبه یا توسط نماینده اعزامی آنان دریافت می کند.

تبصره ۱: پس از وصول درخواست احضار یا جلب به دفتر ویژه، در صورت ضرورت با تشخیص رئیس سازمان قضایی، توضیحات مکتوب متهم درباره موضوع گرفته می شود. و چنانچه توضیحات ارائه شده کافی نباشد یا پاسخی از طرف متهم حداکثر ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ ارائه نشود، مراتب با شرح کامل سوابق و ذکر علت، به منظور اخذ مجوز احضار یا جلب به دفتر فرماندهی معظم کل قوا اعلام می شود.

تبصره ۲: مشمولان این دستورالعمل مکلفند لایحه دفاعیه را با امضاء خود حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ به دفتر ویژه، ارسال نمایند.

تبصره ۳: رونوشت نامه ابلاغ اخذ توضیحات از متهم با طبقه بندی «محرمانه» و «شخصاً مفتوح» به حقوقی و همچنین به بالاترین مقام سازمان مربوط (آجا، سپاه، ودجا و ناجا) ارسال می شود.

ماده ۶- چنانچه توضیحات و دلایل و مدارک ارائه شده از سوی متهم بنا بر نظر رئیس سازمان قضایی برای رفع اتهام از متهم کافی باشد، مراتب به مرجع قضایی رسیدگی کننده اعلام می شود، در صورتی که مرجع قضایی رسیدگی کننده با وجود توضیحات مذکور اصرار بر احضار یا جلب داشته باشد و حسب مورد دادستان، رئیس دادگستری استان یا رئیس سازمان قضایی مربوط با نظر وی موافق باشند، مراتب به دفتر ویژه اعلام می شود. و تقاضای احضار و جلب از طریق دفتر ویژه به دفتر فرماندهی معظم کل قوا برای کسب اجازه احضار یا جلب ارسال می شود.

تبصره: در صورتی که دادستان، رئیس دادگستری استان یا رئیس سازمان قضایی استان مربوط حسب مورد با تقاضای احضار یا جلب موافق نباشند، قاضی رسیدگی کننده با تصمیم مقتضی پرونده را مختومه می کند و در صورت اصرار بر احضار یا جلب، تحقیقات بیشتری انجام می شود و پس از جمع آوری دلایل کافی مجدداً برای کسب مجوز احضار یا جلب برابر مقررات این دستورالعمل اقدام می کنند.

ماده ۷- دفتر فرماندهی معظم کل قوا تقاضای احضار یا جلب را به استحضار فرمانده کل قوا رسانده، دفتر نتیجه اقدامات را حداکثر ظرف مدت سه ماه به سازمان قضایی اعلام می نماید. عدم پاسخ در مهلت مقرر به منزله موافقت با جلب و احضار خواهد بود.

ماده ۸- در پرونده‌ای که فرمانده معظم کل قوا با احضار یا جلب مشمولین این دستورالعمل، موافقت می نمایند سازمان قضایی براساس وظایف خود اقدام خواهد کرد و برای احضار در مراحل بعدی رسیدگی (در رابطه با همان موضوع) کسب اجازه مجدد لازم نمی باشد.

تبصره ۱: در مواردی که مقام معظم فرماندهی کل قوا با احضار یا جلب موافقت نکند، چنانچه تدبیری اتخاذ نمایند، بر اساس تدبیر ایشان اقدام مقتضی به عمل خواهد آمد، در غیر این صورت مرجع قضایی حسب مورد از طریق استماع اظهارات وکیل متهم یا نماینده حقوقی سازمان مربوطه با اخذ لایحه دفاعیه و یا توضیحات کتبی به پرونده رسیدگی خواهد کرد.

تبصره ۲: در مواردی که پرونده دارای شاکی خصوصی باشد، اقدامات لازم برای اخذ رضایت شاکی توسط دفتر ویژه یا حقوقی انجام خواهد شد.

تبصره ۳: در صورت لزوم برای پرداخت خسارت به شاکی با اعلام سازمان قضایی، اعتبار مورد نیاز طبق مصوبه رئیس ستاد کل و با سازمان های فیروهای مسلح تأمین خواهد شد مگر در مواردی که خارج از حیطه وظایف سازمانی مرتکب باشند.

تبصره ۴: در صورت عدم رضایت شاکی خصوصی، دفتر ویژه مکلف است مراتب را مجدداً جهت کسب تکلیف به دفتر معظم له تقدیم نماید.

تبصره ۵: سازمان قضایی موظف است در صورت دستور احضار یا جلب، مراتب را همزمان به اطلاع دفتر فرماندهی معظم کل قوا و ستاد کل (حقوقی) برساند.

ماده ۹- پس از موافقت فرماندهی معظم کل قوا با احضار یا جلب، دفتر معظم له مراتب را به دفتر ویژه اعلام می دارد و دفتر ویژه نیز حداکثر ظرف یک هفته موضوع را به منظور اقدامات بعدی به مرجع قضایی رسیدگی کننده اعلام می دارد.

ماده ۱۰- مرجع قضایی رسیدگی کننده، احضار یا جلب متهم را از طریق دفتر ویژه برابر مقررات به وسیله فرمانده سازمان مربوط متهم انجام می دهد.

ماده ۱۱- در کلیه مواردی که پس از احضار، جلب مشمولان مزبور ضروری باشد سازمان قضایی موظف است از فرماندهی معظم کل قوا اجازه جلب را اخذ کند.

تبصره: در مواردی که پس از موافقت فرماندهی معظم کل قوا با احضار و پس از ابلاغ احضاریه، متهم بدون عذر موجه در مرجع قضایی حاضر نشود، برابر مقررات جلب می شود.

ماده ۱۲- در کلیه مواردی که اتهام مشمولان این دستورالعمل از جمله اموری است که صدور قرار بازداشت موقت ضروری است، مرجع قضایی مکلف است مراتب را در تقاضای احضار یا جلب اعلام نماید.

ماده ۱۳- هرگاه در حین رسیدگی، به تشخیص قاضی رسیدگی کننده و تأیید دادستان (با توجه به اهمیت اتهام انتسابی و دلائل و مدارک موجود) بازداشت متهم ضروری باشد و رئیس سازمان قضایی نیز با توجه به دلائل موجود و اهمیت بزه، بازداشت را ضروری بداند متهم بازداشت و حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت مراتب به فرماندهی معظم کل قوا اعلام و طبق تدبیر معظم له عمل خواهد شد.

ماده ۱۴- در موارد ضروری و فوری که تأخیر در رسیدگی موجب خسارت جانی یا زیانهای عمده و یا پیم تبانی و فرار یا امحای آثار جرم می شود، قاضی رسیدگی کننده با موافقت دادستان مربوط و تأیید رئیس سازمان قضایی، متهم را از طریق دفتر ویژه احضار یا جلب می نماید. مراتب همزمان به همراه گزارش کامل پرونده به اطلاع دفتر فرماندهی معظم کل قوا و ستاد کل (حقوقی) اعلام می شود.

تبصره ۱: در صورتی که فرماندهی معظم کل قوا در مورد متهمان این ماده تدبیر خاصی اتخاذ نمایند اقدامات بعدی برابر دستور معظم له خواهد بود.

تبصره ۲: منظور از خسارت عمده معادل حداقل مبالغ جرایم اقتصادی موضوع ماده ۳۶ قانون مجازات اسلامی خواهد بود.

ماده ۱۵- دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت نیز مکلف به رعایت مفاد این دستورالعمل می باشند.

ماده ۱۶- در صورت استتکاف مشمولان این دستورالعمل از اجرای احکام قطعی، موضوعات مرتبط با مرکز رسیدگی به پرونده عناصر برجسته ن.م، توسط سازمان قضایی برای اتخاذ تصمیم به آن مرکز منعکس خواهد شد.

و- دستورهای هماهنگی:

ماده ۱۷- ستاد کل (حقوقی) جایگاه های فرماندهان و مسئولان مشمولین این دستورالعمل را تعیین و به سازمان قضایی اعلام خواهد نمود.

ماده ۱۸- مراجع قضایی و سازمان های نیروهای مسلح (حقوقی) موظف به رعایت مفاد این دستورالعمل در خصوص فهرست اعلامی از سوی ستاد کل می باشند.

ماده ۱۹- به محض مشخص شدن نتیجه اقدامات انجام شده (احضار و جلب) و «دفتر ویژه» با رعایت طبقه بندی، مراتب را به مرجع قضایی رسیدگی کننده اعلام می کنند.

ماده ۲۰- هرگونه نشر خبر و اطلاع رسانی مربوط به احضار و جلب کارکنان موضوع این دستورالعمل صرفاً از سوی سازمان قضایی انجام می پذیرد.

ز- ابلاغ:

ماده ۲۱- این دستورالعمل در «۲۱» ماده و «۱۶» تبصره در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ به تصویب مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا رسیده است، جایگزین دستورالعمل سابق بوده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء است.